

II.

**ROZHODNUTIE
O ČIASTOČNOM ODMIETNUTÍ POSKYTNÚŤ INFORMÁCIU**

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, sekcia legislatívy a práva, ako povinná osoba podľa § 2 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov, na základe žiadosti žiadateľa Tibora HABA, xxxxx, xxxxx xxxxx, zo 6. septembra 2019, ktorá bola povinnej osobe doručená 6. septembra 2019, a ňou zaevidovaná v centrálnej evidencii žiadostí pod č. KaMO/K-32/16-109, **vydáva podľa § 18 ods. 2 a § 22 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov v spojení s § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, toto**

r o z h o d n u t i e :

Žiadosti žiadateľa Tibora HABA, xxxxx, xxxxx xxxxx, zo 6. septembra 2019, ktorá bola povinnej osobe doručená 6. septembra 2019, a ktorá je zaevidovaná v centrálnej evidencii žiadostí pod č. KaMO/K-32/16-109, a to vo veci poskytnutia informácií nasledovne: (i) „zverejnenie údajov, koľko pracovno-právnych súdnych sporov prehralo ministerstvo obrany v roku 2018 a akú celkovú sumu muselo v týchto sporoch zaplatiť,“ (ii) „či sa v rozpočte ministerstva obrany nachádza položka „súdne spory a ich náhrady Pokiaľ áno, akú sumu malo ministerstvo v tejto položke vyčlenenú minulý rok?“ **sa podľa § 18 ods. 2 v nadväznosti na § 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov č i a s t o č n e n e v y h o v u j e a žiadateľovi Tiborovi HABOVI, xxxxx, xxxxx xxxxx, sa o d m i e t a j ú poskytnúť požadované informácie v rozsahu zverejnenia údajov, koľko pracovno-právnych súdnych sporov prehralo ministerstvo obrany v roku 2018 a akú celkovú sumu muselo v týchto sporoch zaplatiť.“**

Odôvodnenie:

Žiadateľ xxxxx xxxxx, xxxxx, xxxxx xxxxx, (ďalej len „žiadateľ“) v žiadosti zo 6. septembra 2019, ktorá bola povinnej osobe doručená 6. septembra 2019, a ktorá je zaevidovaná v centrálnej evidencii žiadostí pod č. KaMO/K-32/16-109, (ďalej len „žiadosť zo 6. septembra 2019“) požiadal o sprístupnenie nasledujúcich informácií:

- (i) „zverejnenie údajov, koľko pracovno-právnych súdnych sporov prehralo ministerstvo obrany v roku 2018 a akú celkovú sumu muselo v týchto sporoch zaplatiť“
- (ii) „či sa v rozpočte ministerstva obrany nachádza položka,, súdne spory a ich náhrady Pokiaľ áno, akú sumu malo ministerstvo v tejto položke vyčlenenú minulý rok?“

Z dôvodu vecnej príslušnosti bola žiadosť žiadateľa zo 6. septembra 2019 kanceláriou ministra obrany Slovenskej republiky postúpená na priame vybavenie sekcii legislatívy a práva Ministerstva obrany Slovenskej republiky (ďalej len „sekcia legislatívy a práva Ministerstva obrany SR“).

Secia legislatívy a práva Ministerstva obrany SR listom č. SELP-319-8/2019 zo 16. septembra 2019 žiadateľovi sprístupnila informácie citované v bode (ii), pričom žiadateľom požadované informácie v bode (i) povinná osoba odmieta poskytnúť, a to z nasledujúcich dôvodov:

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z. z.“) osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie (ďalej len „povinné osoby¹ j sú štátne orgány, obce, vyššie územné celky, ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z. informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. každá povinná osoba podľa § 2 ods. 1 a 2 je povinná zverejniť tieto informácie:

- a) spôsob zriadenia povinnej osoby, jej právomoci a kompetencie a popis organizačnej štruktúry,
- b) miesto, čas a spôsob, akým možno získavať informácie; informácie o tom, kde možno podať žiadosť, návrh, podnet, sťažnosť alebo iné podanie,
- c) miesto, lehota a spôsob podania opravného prostriedku a možnosti súdneho preskúmania rozhodnutia povinnej osoby vrátane výslovného uvedenia požiadaviek, ktoré musia byť splnené,
- d) postup, ktorý musí povinná osoba dodržiavať pri vybavovaní všetkých žiadostí, návrhov a iných podaní, vrátane príslušných lehôt, ktoré je nutné dodržať,
- e) prehľad predpisov, pokynov, inštrukcií, výkladových stanovísk, podľa ktorých povinná osoba koná a rozhoduje alebo ktoré upravujú práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb vo vzťahu k povinnej osobe,
- f) sadzobník správnych poplatkov,⁶⁾ ktoré povinná osoba vyberá za správne úkony, a sadzobník úhrad za sprístupňovanie informácií.

Podľa § 5 ods. 5 zákona č. 211/2000 Z. z. ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy a orgány miestnej štátnej správy zverejňujú materiály programového, koncepčného a strategického charakteru a texty navrhovaných právnych noriem po ich uvoľnení na medzirezortné pripomienkové konanie.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. žiadosť o sprístupnenie informácií povinná osoba vybaví bez zbytočného odkladu, najneskôr do ôsmich pracovných dní odo dňa podania žiadosti alebo odo dňa odstránenia nedostatkov žiadosti podľa §14 ods. 2 a 3 a do 15 pracovných dní, ak sa sprístupňuje informácia nevidiacej osobe v prístupnej forme podľa §16 ods. 2 písm. a), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 18 ods. 2 prvá veta zákona č. 211/2000 Z. z., ak povinná osoba žiadosti nevyhovie hoci len sčasti, vydá o tom v zákonom stanovenej lehote písomné rozhodnutie.

Podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 47 ods. 1 Správneho poriadku rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu.

Podľa § 47 ods. 2 Správneho poriadku výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Podľa § 47 ods. 4 Správneho poriadku poučenie o odvolaní (rozklade) obsahuje údaj, či je rozhodnutie konečné alebo či sa možno proti nemu odvolať (podať rozklad), v akej lehote, nci ktorý orgán a kde možno odvolanie podať. Poučenie obsahuje aj údaj, či rozhodnutie možno preskúmať súdom.

Podľa § 47 ods. 5 Správneho poriadku v písomnom vyhotovení rozhodnutia sa uvedie aj orgán, ktorý rozhodnutie vydal, dátum vydania rozhodnutia, meno a priezvisko fyzickej osoby a názov právnickej osoby. Rozhodnutie musí mať úradnú pečiatku a podpis s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby. Ak sa rozhodnutie vyhotovuje v elektronickej podobe podľa osobitného predpisu o elektronickej podobe výkonu verejnej moci, neobsahuje úradnú pečiatku a podpis, ale je správnym orgánom autorizované podľa osobitného predpisu o elektronickej podobe výkonu verejnej moci. Osobitné právne predpisy môžu ustanoviť ďalšie náležitosti rozhodnutia.

Podľa § 47 ods. 6 Správneho poriadku chyby v písaní, v počtoch a iné zrejme nesprávnosti v písomnom vyhotovení rozhodnutia správny orgán kedykoľvek aj bez návrhu opraví a upovedomí o tom účastníkov konania.

Podľa § 47 ods. 7 Správneho poriadku osobitné zákony ustanovujú, v ktorých prípadoch sa rozhodnutie, ktorým sa účastníkovi konania v plnom rozsahu vyhovuje, len vyznačí v spise a účastníkovi konania sa namiesto písomného vyhotovenia rozhodnutia vydá osobitný doklad alebo poskytne plnenie.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Kompetencie Ministerstva obrany Slovenskej republiky sú vymedzené v zákone č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 575/2001 Z. z.“), ktorý v § 12 ods. 1 určuje, že Ministerstvo obrany Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre

- a) riadenie a kontrolu obrany Slovenskej republiky,
- b) výstavbu, riadenie a kontrolu ozbrojených síl Slovenskej republiky,
- c) koordináciu činností a kontrolu orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy a iných právnických osôb pri príprave na obranu Slovenskej republiky,
- d) koordináciu obranného plánovania,
- e) zabezpečenie nedotknuteľnosti vzdušného priestoru Slovenskej republiky,
- f) koordináciu vojenskej letovej premávky s civilnou letovou premávkou,

- g) vojenské spravodajstvo,
- h) alternatívnu službu.

Podľa § 12 ods. 2 zákona č. 575/2001 Z. z. *Ministerstvo obrany Slovenskej republiky zabezpečuje správu vojenských obvodov a vojenských lesov.*

Vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia, zákon č. 211/2001 Z. z. zakladá právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii. Informáciami, ktorých sprístupnenie však žiadateľ vo svojej žiadosti zo 6. septembra 2019 v bode (i) požaduje, Ministerstvo obrany Slovenskej republiky ako povinná osoba podľa zákona č. 211/2000 Z. z., nedisponuje.

Z uvedeného teda rezultuje, a to v spojení s § 12 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 575/2001 Z. z., že povinná osoba by žiadateľom požadované informácie v bode (i) musela vytvoriť, avšak bez akéhokoľvek zákonného zmocnenia.

Režim zákona č. 211/2000 Z. z. ustanovuje právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii. Formulácia „mať k dispozícii“ znamená, že povinná osoba má povinnosť sprístupniť akúkoľvek informáciu, s ktorou pracuje. Ide o informácie, ktoré sa dostali do „osobnej sféry“ povinnej osoby, a teda poskytuje informácie, ktoré sú v podstate spracované v čase podania žiadosti.

Argumentum acontrario zastávame názor, že zákon č. 211/2000 Z. z. vo všeobecnosti neukladá povinnej osobe povinnosť vytvárať na základe žiadosti žiadateľa informácie, ktoré v momente podania tejto žiadosti ešte neexistujú, nakoľko povinná osoba nie je povinná spracovávať a vytvárať prehľady alebo tabuľky informácií, ktoré v momente podania žiadosti ešte neexistovali alebo inak usporadúvať informácie podľa kritérií stanovených žiadateľom a nanajvýš tiež vtedy, keď takáto povinnosť povinnej osobe nerezultuje ani zo žiadneho všeobecne záväzného právneho predpisu. Máme za to, že sprístupnenie takýchto informácií môže povinná osoba odmietnuť z dôvodu, že ich nemá k dispozícii.

Zo žiadateľovej žiadosti zo 6. septembra 2019 vyplýva, že žiadateľ očakáva od povinnej osoby spracovanie veľkého množstva už existujúcich informácií takým spôsobom, že ich povinná osoba kvalifikovane vyhladá, zhromažďí, skompletizuje, a to podľa kritérií a požiadaviek žiadateľa, čím vznikne v konečnom dôsledku kvalitatívne nová informácia.

Z vyššie uvedeného možno ustáliť, že žiadateľom požadované informácie je nutné de facto označiť za také, ktoré nemá povinná osoba k dispozícii, resp. je ich možné zhromaždiť len pri časovo, personálne a odborne náročnej činnosti vykazujúcej znaky systematického usporiadania a sumarizovania informácií z množstva spisov, ktoré podľa názoru povinnej osoby predstavujú činnosť smerujúcu k vytvoreniu novej informácie.

Dovoľujeme si tvrdiť, že účelom zákona č. 211/2000 Z. z. nie je právo dostávať informácie podľa predstáv a očakávaní žiadateľa (II. ÚS 184/03), ale zabezpečiť poskytovanie informácií verejnosti „primeraným spôsobom“ tak, aby nedochádzalo k paralyzovaniu činnosti orgánov verejnej moci ako povinných osôb, ktorých účel činnosti ustanovujú samostatné zákony (III. ÚS 96/2010-14).

Na podporu svojich tvrdení poukazujeme na odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 190/2008 z 27. mája 2009, z ktorého vyplýva, že „zo znenia zákona o informáciách (...) nevyplýva povinnosť, ktorá by povinnému subjektu ukladala povinnosť získať, vyžadovať, zhromažďovať, vyhodnocovať, vyhľadávať alebo dokonca spracovávať materiály, požadované žalobcom ako žiadateľom o informáciu, ak sa v ich originálnej podobe v jeho dokumentácii nenachádzajú. Rovnako zo zákona o informáciách nevyplýva, že by povinné osoby museli vykonávať na žiadosť oprávnených osôb také úkony, ktoré nesmerujú k výkonu ich právomoci, alebo realizovať šetrenia, či kontrolnú alebo vyho dno c ováciu činnosť na požiadanie oprávnených osôb. Oprávnené osoby môžu požadovať len informácie o takých im neznámych skutočnostiach, ktoré má povinná osoba k dispozícii, a ktoré je povinná na žiadosť poskytnúť. Rozširujúci výklad, podľa ktorého by povinná osoba musela spracovávať údaje do inej formy, ako je tá, v ktorej sa nachádzajú,

R alebo poskytnúť oprávnenej osobe kompletne podklady, ktoré má k dispozícii, by žiadosť o poskytnutie informácie v skutočnosti zmenil na pokyn nadriadeného, čo nebolo a nie je účelom zákona o informáciách. Žiadosť o poskytnutie informácie má za cieľ sprístupniť verejnosti jej neznáme údaje vo veciach verejných bez toho, aby sa žiadosť stala pokynom na výkon určitých činností alebo postupu povinnej osoby. Marila by sa tým výkonná aj riadiaca funkcia nadriadených, kontrolných alebo dozor vykonávajúcich orgánov a do výkonu verejnej správy by zasahovali subjekty, ktoré za jej činnosť nezodpovedajú a ani ju nevykonávajú.“

Ďalej tiež upriamujeme pozornosť na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3SŽi/5/2013 z 12. marca 2014, z ktorého rezultuje, že „zo zákona č. 211/2000 Z. z. vyplýva, že musí ísť o povinnú osobu, ktorá má žiadanú informáciu vo svojej pôsobnosti alebo k dispozícii a musí ísť o verejný záujem, aby ich mala, zhromažďovala a poskytovala. Princíp prístupu k informáciám znamená možnosť pozrieť sa na údaje, ktoré na úrade „ležia“, 5 ktorými úrad pracuje. Informáciou sa myslí to, čo na úrade v okamžiku opýtania je alebo má byť k dispozícii. Táto povinnosť sa však netýka dopytov na názory, budúce rozhodnutia, vytváranie nových informácií (ktoré by musel povinný subjekt vytvoriť na konkrétnu žiadosť žiadateľa) (...). Povinná osoba teda poskytuje len tie informácie, ktoré má alebo je povinná (rozhodnutie KS v Prahe sp. zn. 44Ca 179/2002). (...) Zo zákona však nevyplýva povinnosť, ktorá by povinnému subjektu ukladala povinnosť získať, vyžadovať, zhromažďovať, vyhodnocovať, vyhľadávať alebo dokonca spracovávať materiály požadované žalobcom ako žiadateľom o informáciu, ak sa v ich originálnej podobe v jeho dokumentácii nenachádza, a ani to, aby povinné osoby museli vykonávať na žiadosť oprávnených osôb také úkony, ktoré nesmerujú k výkonu ich právomoci, alebo realizovať šetrenie, či kontrolnú alebo vyhodnotenie činnosť na požiadanie.“

Z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 SŽi/4/2014 z 12. marca 2014 vyplýva, že „je potrebné zdôrazniť, že ústavou garantované právo na informácie nie je uspokojované iba zákonom č. 211/2000 Z. z., ktorý ustanovuje časovo prísny právny režim pre povinné osoby. (...) verejná správa nemá byť samoučelná, ale jej cieľom je služba občanom, vrátane poskytovania informácií, s ktorými verejná správa pri výkone svojej pôsobnosti pracuje (disponuje). Cieľom verejnej správy je právna regulácia v oblasti verejnoprávných vzťahov. Právo na informácie nie je samoučelné, ale má umožniť žiadateľom čo najväčšiu právnu pohodu a komfort orientovať sa a uplatňovať práva na jednotlivých úsekoch verejnej správy.“

Z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6S/306/2012 z 12. februára 2015 ďalej tiež rezultuje, že „nemožno spravodlivo očakávať, že povinná osoba poskytne informáciu žiadateľovi, pokiaľ ňou nedisponuje, resp. ňou nedisponujú ani jej zložky a nemožno od nej ani očakávať, aby nad rámec svojich povinností zisťovala, kto by mohol takouto informáciou disponovať a mu ju oznámiť“

Na podklade rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 OSŽi/2/2016 z 31. mája 2017 je možné taktiež konštatovať, že „zo znenia zákona o informáciách však nemožno vyvodzovať, že (...) z neho vyplýva povinnosť, ktorá by povinnému subjektu ukladala povinnosť získať, vyžadovať, zhromažďovať, vyhodnocovať, vyhľadávať alebo dokonca spracovávať materiály, požadované žalobcom ako žiadateľom o informáciu, ak sa v ich originálnej podobe v jeho dokumentácii nenachádzajú. Rovnako zo zákona o informáciách nevyplýva, že by povinné osoby museli vykonávať na žiadosť oprávnených osôb také úkony, ktoré nesmerujú k výkonu ich právomocí, alebo realizovať šetrenia, či kontrolnú alebo vyhodnotenie činnosť na požiadanie oprávnených osôb.“

Z rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/112/2016 zo 14. júna 2017 napokon tiež vyplýva, že „zákon o slobode informácií neukladá povinnej osobe povinnosť na základe žiadosti o informácie vytvárať informácie, ktoré v momente podania tejto žiadosti neexistujú.“

Zo všetkých vyššie konštatovaných skutočností vyplýva, že žiadosť žiadateľa zo 6. septembra 2019 nemohla byť zo strany povinnej osoby vybavená v celom rozsahu kladne, a preto povinná osoba rozhodla tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia rozklad na Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava, ako povinnej osobe, ktorá toto rozhodnutie vydala. Rozhodnutie nemožno preskúmať súdom.

Bratislava, 16. septembra 2019

Mgr. Peter KARDOŠ
generálny riaditeľ

Rozhodnutie dostanú:

xxxxx xxxxx, xxxxx, xxxxx xxxxx; nihl@mail.chcemvediet.sk Ministerstvo obrany
SR, sekcia legislatívy a práva - pre spis
Ministerstvo obrany SR, kancelária ministra - na vedomie k č. p. KaMO/K-32/16-109